Tee hallisi/salisi pyörittämisestä helpompaa AI:lla

0 · 2026-11-09

MCP (Model Context Protocol) on avoin standardi, jonka avulla tekoälyavustaja, kuten Claude, voi käyttää ulkopuolisen järjestelmän toimintoja: hakea tietoa, luoda tietueita ja tehdä muutoksia. Anthropic julkaisi MCP:n avoimena standardina marraskuussa 2024. Liikuntakeskukselle tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että voit pyytää avustajaa tekemään asioita hallintajärjestelmässäsi omin sanoin, ilman että tarvitsee käyttää itse Gymkeeperin käyttöliittymää.

Tämä artikkeli selittää, mitä MCP tekee, mitä sillä voi järkevästi tehdä liikuntakeskuksessa, ja ennen kaikkea miten se pidetään turvallisena. Se on hyödyllinen myös silloin, kun et käytä GymKeeperiä: samat periaatteet pätevät mihin tahansa järjestelmään, jolla on MCP-rajapinta.

Mikä MCP on?

MCP on sopimus siitä, miten tekoälyavustaja ja järjestelmä keskustelevat. Järjestelmä kertoo, mitä työkaluja se tarjoaa (esimerkiksi "hae asiakas" tai "luo lasku"), ja avustaja kutsuu niitä tarvittaessa. Avustaja ei näe tietokantaa suoraan: se voi tehdä vain sen, mitä työkalut sallivat, ja vain niillä oikeuksilla, jotka avaimelle on annettu.

Ero tavalliseen chat-keskusteluun on siinä, että avustaja ei vain neuvo, vaan toimii. Se ei kerro, miten asiakas luodaan; se luo asiakkaan, kun pyydät.

Miksi sillä on väliä liikuntakeskukselle?

Liikuntakeskuksen hallintatyö on täynnä toistuvia, pieniä tehtäviä, joissa tieto on jo jossain muodossa valmiina: sähköpostissa, tekstiviestissä tai taulukossa. Esimerkkejä:

- uuden asiakkaan lisääminen vastaanotetun viestin tiedoilla
- laskun luominen asiakkaalle, kun rivit ovat jo valmiina viestissä
- sarjakortin myöntäminen asiakkaalle
- uuden varattavan palvelun, kuten squash-kenttien tai kokeilutuntien, perustaminen
- asiakkaan korttien ja taukojen tarkistus ennen kuin vastaat hänen kysymykseensä

Hyöty ei ole se, että tekoäly "tekee kaiken". Hyöty on se, että tehtävä, joka vie viisi minuuttia kolmen näkymän läpi, kuvataan yhdellä lauseella ja tarkistetaan yhdellä silmäyksellä.

Mitä GymKeeperin MCP-rajapinta tekee?

GymKeeperissä on MCP-rajapinta, jota käytetään API-avaimella. Jokainen työkalu vaatii oman oikeutensa (scope), jonka valitset avainta luodessasi. Työkalut ovat:

- **Varausjärjestelmät:** olemassa olevien varausjärjestelmien listaus ja uuden luominen yhdellä pyynnöllä, esimerkiksi "squash, kolme kenttää, 30 minuutin vuorot klo 7–22, 18

euroa tunnilta".

- **Asiakkaat:** asiakkaiden haku ja uuden asiakkaan luonti. Uudelle asiakkaalle vaaditaan sähköpostiosoite, ja jos samalla osoitteella on jo asiakas, työkalu palauttaa olemassa olevan asiakkaan eikä luo kaksoiskappaletta.
- **Laskut, myyntitilaukset ja ostotilaukset:** laskun, myyntitilauksen tai ostotilauksen luonti. Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa, ja arvonlisäveroprosentti on pakollinen jokaiselle riville. Ostotilaus syntyy luonnoksena eikä lähde toimittajalle itsestään. Laskun voi halutessaan lähettää sähköpostilla, mutta oletuksena sitä ei lähetetä.
- **Sarjakortit:** korttityyppien ja asiakkaan korttien katselu sekä sarjakortin myöntäminen.
- **Korttien tauot:** taukojen listaus, taukokiintiön tarkistus sekä tauon luominen ja keskeyttäminen.

Miten MCP pidetään turvallisena?

Tämä on tärkein kysymys. Tekoälyavustaja, jolla on kirjoitusoikeus laskutukseen, on yhtä hyvä tai huono kuin sen oikeudet ja varotoimet. Käytännössä:

Anna avaimelle vain tarvittavat oikeudet. Jos avustaja vain hakee asiakkaita, anna avaimelle pelkkä lukuoikeus. Erillinen avain kirjoitukselle on parempi kuin yksi avain, jolla voi tehdä kaiken. Vuotanut lukuavain on pieni vahinko; vuotanut avain, jolla voi luoda laskuja, ei ole. GymKeeperissä kirjoittavilla työkaluilla on omat oikeutensa (asiakkaat, laskut, myyntitilaukset ja ostotilaukset erikseen).

Tee ensin esikatselu. GymKeeperin kirjoittavat työkalut toimivat oletuksena esikatselutilassa: ne näyttävät, mitä ne aikovat lähettää ja mitkä summat tulisivat, mutta eivät kirjaa mitään. Vasta kun vahvistat, avustaja tekee saman pyynnön uudelleen oikeasti kirjaten.

Pidä ihminen päätöksessä. Raha-asiat (laskut, hyvitykset, tilaukset) kannattaa vahvistaa itse ennen kuin avustaja tekee ne. Tarkista erityisesti summat ja arvonlisäveroprosentti.

Tunne vuotovaara. API-avain on salasana. Älä liitä sitä jaettuihin chatteihin, dokumentteihin tai koodirepositorioihin. Jos avain on vuotanut, poista se ja luo uusi.

Älä anna avainta pidemmälle kuin on tarpeen. Yksi avain per käyttötarkoitus tai henkilö on selkeämpi kuin yksi yhteinen avain, koska voit kumota yhden ilman, että muut rikkoutuvat.

Miten ensimmäinen käyttöönotto tehdään?

1. Luo API-avain GymKeeperin asetuksista (Asetukset → API-avaimet) ja valitse vain ne oikeudet, joita tarvitset.
2. Yhdistä avustaja rajapintaan. Ota meihin yhteyttä. Asennus on hieman tekninen, muttei mahdoton.
3. Pyydä avustajaa tekemään jokin pieni, turvallinen asia ensin, esimerkiksi listaamaan varausjärjestelmät, ja tarkista tulos GymKeeperin omasta näkymästä.
4. Laajenna käyttöä vähitellen ja lisää kirjoitusoikeuksia vasta, kun luotat toimintaan. Kokeile ensimmäinen oikea lasku testiasiakkaalle ja tarkista se käyttöliittymässä.

Yleisiä virheitä

- **Yksi avain kaikkeen.** Helppo aloittaa, vaikea korjata, kun jokin menee pieleen.
- **Kokeilu tuotantoon.** Kokeile ensin testiympäristössä tai ainakin tekemällä merkittyjä testitietueita, joita on helppo poistaa.
- **Luottamus ilman tarkistusta.** Avustaja voi ymmärtää pyynnön väärin. Tarkista esimerkiksi hinta ja asiakas ennen kuin vahvistat.
- **Avaimen jättäminen näkyviin.** Avain chatissa tai kuvakaappauksessa on vuotanut avain.

Usein kysyttyjä kysymyksiä

Mitä MCP tarkoittaa?

MCP tulee sanoista Model Context Protocol. Se on avoin standardi, jolla tekoälyavustaja voi käyttää ulkopuolisen järjestelmän työkaluja.

Voiko tekoäly muuttaa asiakastietojani ilman lupaa?

Vain jos avaimella on siihen oikeus. Anna avaimelle vain ne oikeudet, joita käyttötarkoitus vaatii, ja pidä ihminen vahvistamassa muutokset, jotka vaikuttavat rahaan tai asiakastietoihin.

Lähteekö lasku asiakkaalle itsestään?

Ei. Laskun sähköpostilähetys on oletuksena pois päältä, ja kirjoittavat työkalut näyttävät ensin esikatselun. Lasku lähtee vain, jos pyydät sitä erikseen.

Tarvitsenko ohjelmointitaitoa?

Käyttöönotto vaatii yhden komennon tai asetuksen, jonka osaa seurata ohjeesta. Päivittäinen käyttö tapahtuu tavallisella kielellä.

Onko tämä sama asia kuin GymKeeperin API?

Ei aivan. API on ohjelmoijille tarkoitettu rajapinta. MCP on sama mahdollisuus tavalla, jonka tekoälyavustaja ymmärtää ja jota ihminen voi ohjata puhumalla.

Mitä GDPR sanoo tästä?

Asiakastietojen käsittelyn periaatteet ovat samat kuin ennenkin: käsittele vain tarpeellinen ja pidä pääsy rajattuna.